

Wrażliwość przede wszystkim - Prime Time / Prime Stage 2021

Jest malarstwo, rzeźba, grafika, rysunek, fotografia, są multimedia, a ze sztuk projektowych: ubiory, obuwie, tkaniny, grafika wydawnicza, biżuteria, przedmioty codziennego użytku, infografika, projekty architektury wnętrz... Poruszane są ważne, aktualne tematy, jak ekologia, naruszanie praw człowieka, rola sztuki, tożsamość, zmiany w przestrzeni wirtualnej. W sumie to bardzo interesujący przegląd tego, co w owych dziedzinach i tematach mają do powiedzenia młodzi artyści. Czterdzieści pięć zestawów prac (30 dyplomów magisterskich i 15 licencjackich) zebrano na trzech piętrach otwartego w czerwcu ubiegłego roku Akademickiego Centrum Designu na Księżym Młynie.

Jak kaže tradycja, fachowe jury nagrodziło najciekawsze jego zdaniem prace, ale oczywiście to niejedyne godne uwagi prezentacje. Najważniejsza nagroda (bo dla artystki już po zakończeniu edukacji, na starcie do samodzielnej działalności) przypadła Elizie Gawrjołek za wideoesej o... utracie wiary w sztukę i bólu po tej stracie. Podczas gdy z offu słyhać wypowiedzi artystki, na wizji zajmuje się ona pochłanianiem jedzenia albo piciem wina - tak zajada stres spowodowany stratą. A zarazem odwołuje się do fizyczności, w którą nie trzeba wierzyć, która po prostu jest i nas konstytuuje. Kiedy indziej Gawrjołek siedzi na plaży tyłem do widza, a przodem do ekranu, na którym wyświetlane są fragmenty jej dotychczasowych prac wideo. To wszystko marność? W czasie, kiedy trwa wystawa, ta prezentacja zyskuje dodatkowy wymiar - cóż może sztuka, gdy spadają bomby i giną ludzie... Przejmujący obraz bezradności.

Drugą nagrodę w konkursie Prime Time dostała Veranika Zakharchuk. Jej propozycja odnosi się bezpośrednio do wydarzeń na Białorusi w 2020 roku. Nawiązujące do tradycyjnych ruczników hafty (oglądamy ich reprodukcje, bo i autorka, i jej prace utknęły na Białorusi) mówią o sytuacji tłumszonych Białorusinów: pokazują demonstracje i gotowość władz do użycia siły. Dopowiada je wideo ze związaną lub skuloną w wannie dziewczyną, a także nagrane w pomieszczeniu wypowiedzi kobiety z niewidoczną twarzą. Także i ta praca zyskała szerszy kontekst - deptanie praw człowieka to nie jest punktowy problem, to cywilizacyjna katastrofa.

Świat w pewnym sensie koślawy i ułomny, a na pewno nie zachwycający pokazuje w swoich obrazach i rysunkach Tomasz Haładaj, a w rzeźbach i kolażach - Jacek Obraniak. Obaj bez nagród, ale zasługujący na najwyższą uwagę. Świat Haładaja to jakieś nieokreślone formy organiczne i nieorganiczne, jakieś niezgrabne konstrukcje. Na obrazach często rzucają one cień - są zatem fizycznymi bytami (nawet jeśli cień nie całkiem zgadza się z kształtem formy). Obraniak konstruuje cały odwzorowujący rzeczywistość mikroświat z elementów zastanych: z blachy, przedmiotów: kija od szczotki, drucianej siatki, prętów, szczotki do toalety.

Wiarę w estetykę (a nawet i w poezję!) zachowuje jeszcze Michalina Pawlak - jej abstrakcyjne płaskorzeźby w pastelowych barwach, inspirowane poezją miłosną, zwyczajnie sprawiają przyjemność, zapewniają oddech w dusznej rzeczywistości. Nie było natomiast dobrym pomysłem umieszczenie ich na sztalugach - to odbiera im powagę.

Z podobnych oczekiwań wobec twórczości wyłania się projektowa działalność Natalii Koncy, która zaproponowała urocze elementy wnętrza pokoju w przyjemnych odcieniach niebieskiego, zieleni, oranżu i o ciekawych wzorach: od firan (białych i gęstych), zasłon, przez dywan, po tapety. Motywem przewodnim jest „dziewczyńskość” (wyróżnienie jury).

Luiza Mężyńska pokazała m.in. niezwykle, biżuteryjne okulary inspirowane sztuką Strzebińskiego, Modiglianiego czy Picassa. Jeśli chodzi o kolekcje ubiorów, w zasadzie wszystkie są interesujące, ale najbardziej urzekły mnie haftowane stroje Patrycji Mytych, nawiązujące do ubiorów ludowych m.in. z Wołynia.

Ida Stańczyk prezentuje infografiki, które na pierwszy rzut oka są ciekawymi czarno-białymi obiektami graficznymi z dominującymi w kompozycji ciemnymi sylwetami człowieka, samolotu czy wieloryba, a po chwili okazują się źródłem wielu informacji dotyczących zagrożeń dla środowiska.

Interesujące są też projekty wnętrz. W wykonaniu Weroniki Rupniewskiej to restauracja inspirowana filmem „Kingsajz”, z przeskalowanymi obiektami w estetyce, powiedziałabym, industrialnej. Diana Ufniarz zaproponowała dom dla ofiar przemocy domowej, w którym zadbała nie tylko o komfort psychiczny pensjonariuszy (nowoczesne, ale przytulne wnętrza), ale i o ekologiczne rozwiązania wpływające na pomniejszenie kosztów utrzymania ośrodka.

Różnorodność propozycji imponuje, godna pochwały jest estetyczna i humanistyczna wrażliwość ich autorów. Akademia Sztuk Pięknych może być dumna ze swoich studentów i absolwentów.

Aleksandra Talaga-Nowacka

„Prime Stage / Prime Time” - wystawa najlepszych dyplomów magisterskich i licencjackich ASP w Łodzi. Kuratorzy: dr hab. Maciej Rawluk, dr Małgorzata Górńska-Ogórek. Wystawa czynna w Akademickim Centrum Designu do 25 marca 2022 (wt., śr., pt. 9-15, pon., czw., sob., nd. 12-18)

Nagrody:

Prime Time 2021

I miejsce - Eliza Gawrjolek

II miejsce - Veranika Zakharchuk

III miejsce - Izabela Kędzior

Wyróżnienia - Weronika Surdacka, Dorota Chełmińska-Michnikowska, Aleksandra Sarna, Natalia Konca

Nagroda specjalna ufundowana przez Fundację LodzArte - Dorota Chełmińska-Michnikowska

Nagroda ufundowana przez mecenasa prywatnego, panią Annę Mikołajczyk - Rita Zielińska

Prime Stage 2021

I miejsce - Weronika Wojnarowicz

II miejsce - Jakub Stępień

III miejsce - Justyna Kołakowska

Wyróżnienia - Martyna Konieczny, Wojciech Bibel, Paweł Wojda

W wystawie biorą udział:

Prime Time 2021

Aleksandra Bonikowska
Dorota Chełmińska
Michalina Chełmińska
Eliza Gawrjołek
Tomasz Haładaj
Natalia Iwanicka
Miriam Jabłońska
Iza Kędzior
Igor Kociński
Natalia Konca
Oleksandra Kushnirenko
Anita Marcinkowska
Justyna Markowiak
Luiza Mężyńska
Natalia Nowacka
Jacek Obraniak
Michalina Pawlak
Karolina Peek
Pola Piestrzeniewicz
Aleksandra Sarna
Ewelina Stalka
Ida Stańczyk
Weronika Surdacka
Diana Ufniarz
Michał Wasiak
Maciej Wroński
Kinga Zagajewska
Veranika Zakharchuk
Rita Zielińska
Monika Żbikowska

Prime Stage 2021

Wojciech Bibel
Patryk Caban
Dominika Gacka
Paulina Kawczyńska
Barbara Kochanowska
Justyna Kołakowska
Martyna Konieczny
Monika Łuczak
Patrycja Mytych
Dominika Rakowicz
Weronika Rupniewska
Jakub Stępień
Angelika Węgier
Paweł Wojda
Weronika Wojnarowicz

Jury w składzie:

Beata Bochińska - historyk designu i sztuki, specjalistka prognozowania trendów stylistycznych, wykładowca SGH i UW, była prezes Instytutu Wzornictwa Przemysłowego

Agnieszka Ścibior - ekspert w dziedzinie mody, producentka filmowa, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi

Hanna Wróblewska - historyk sztuki i kuratorka, do grudnia 2021 komisarz Pawilonu Polonia na Biennale w Wenecji. W latach 2010-2021 dyrektor Zachęty Narodowej Galerii Sztuki

Przemek Dębowski - grafik, wydawca, absolwent edytorstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim, twórca wydawnictwa Karakter

Bartosz Kokosiński - malarz i twórca instalacji malarskich oraz wideo, absolwent Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

dr hab. Jan Mioduszewski - malarz, autor obiektów malarskich, instalacji, fotografii, still-performances oraz interwencji w przestrzeni publicznej, nauczyciel akademicki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie